

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Comisiei economie, buget și finanțe

**AMENDAMENT
la proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de
stat pentru anul 2023 nr. 359/2022
(nr. 347 din 04.10.2023)**

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, se înaintează următorul amendament la proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022.

1. Se completează articolul 10 după cum urmează:

a. Litera d), după textul "personalul, cu excepția funcțiilor de demnitate publică, din cadrul Consiliului Concurenței, al Consiliului Audiovizualului, a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, a Agenției Proprietății Publice, a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor" se completează cu textul "a Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor".

Argumentare:

Necesitatea alocării mijloacelor bugetare suplimentare au ca scop achitarea angajaților din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor din subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, responsabil de a asigura implementarea politicii statului, exercitarea activităților de supraveghere a pieței și controlul de stat în domeniile de competență, în modul stabilit și în limitele prevăzute de cadrul normativ.

Astfel, menționăm că, Inspectoratul are responsabilități în următoarele domenii:

- supravegherea pieței privind produsele nealimentare,
- conformitatea serviciilor (inclusiv turistice);
- protecția consumatorilor;
- metrologie și produse preambalate;

- controlul de stat al activităților în domeniul jocurilor de noroc;
- respectarea condițiilor de licențiere conform domeniilor de competență.

Reținem că, urmare reorganizării Inspectoratului, efectivul-limită de personal a fost stabilit în număr de 63 unități, însă la moment ne confruntăm cu o insuficiență acută de personal după cum urmează:

- 28 funcții de inspectori: din care, la moment, doar 14 ocupate;
- 17 funcții de specialiști, din care ocupate – 8;
- 2 posturi de deservire tehnică, fiind ocupat – 2.

Astfel, pentru anul 2023 au fost alocate resurse bugetare pentru salarizarea personalului în valoare de 8 874,8 mii lei (inclusiv sporul în valoare fixă de 1300 lei/lunar).

Însă, dacă facem o analiză pentru un an întreg, un simplu calcul matematic relevă un salariu mediu lunar la nivel de instituție pentru funcțiile de execuție echivalent cu 9174,0 lei, aceasta în timp ce salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 constituie 11700,0 lei, iar nivelul inflației în ultima perioadă a fost în jur de 27,07%.

Prin urmare, relevăm că, conform schemei de încadrare aprobată pentru anul 2023, salariul lunar la nivelul funcției de inspector – persoană antrenată nemijlocit în activități de control și supraveghere a pieței constituie – 8740,0 lei, la nivelul funcției de specialist – 6520,0 lei, iar cel mai mic salariu înregistrându-se pentru funcțiile de deservire tehnică (secretariat) ce constituie – 5650,0 lei (sumele enunțate reprezintă calculul brut al remunerării).

Cu referire la cele menționate supra, atragem atenția că, în 4 Direcții din cadrul Inspectoratului se regăsesc 17 funcții de specialist, iar în aceste condiții, atestăm că, gradul de ocupare în situația relatată este de 58,73% iar nivelul asigurării cu personal este la o stare critică, unele subdiviziuni activând în condițiile unei lipse de 80% de personal.

Concomitent, cu referire la participările angajaților Direcției juridice în instanțele de judecată din țară, este de menționat faptul că, ultimii în mare parte participă doar în raza mun. Chișinău (pentru anul 2022 specialiștii au participat pe 634 cazuri), or, insuficiența resurselor umane (juriștii având calitate de specialiști într-un număr de 4 persoane, iar aceste funcții fiind neatractive din punct de vedere salarial chiar și pentru absolvenții Universităților) cât și volumul mare de sarcini, creează riscul reprezentării insuficiente a intereselor Inspectoratului în instanțele de judecată.

În acest sens, constatăm cu regret că, situația este alarmantă referitor la specialiștii formați profesional pe domenii specifice: juridică, metrologie, inginerie, etc. Or, nivelul de salarizare pentru un specialist din sectorul real comparativ celui din sectorul public pe domeniile menționate mai sus este mare.

Astfel spus, motivarea financiară slabă, este factorul care condiționează/determină nivelul redus al gradului redus de ocupare al

funcțiilor publice din cadrul Inspectoratului, care, la ora actuală reprezintă 53,9% din totalul funcțiilor publice.

Subsidiar informăm că, fluctuația medie a personalului din cadrul Inspectoratului, în ultimii 3 ani a constituit în jur de 41 %, pe când în ultimele 6 luni ale perioadei curente, aceasta atinge valoarea de 49,31%, în condițiile în care la nivel mondial rata maxim admisibilă a fluctuației reprezintă 25 % anual, iar în coroborare cu situația din 31.03.2023– doar 37 de angajați din personal activează conform schemei de încadrare pentru anul 2023.

Relevăm că, în cadrul concursurilor de angajare, foarte puține dosare sunt depuse, iar motivul invocat este salariul mic în contextul situației socio-economice actuale versus volumul de lucru considerabil (acțiuni de control în cadrul supravegherii pieței; interacțiuni cu agenții economici și consumatorii în cadrul examinării petițiilor, constatării cazurilor contravenționale și întocmirea proceselor verbale cu privire la contravenție, acțiuni de comunicare în teren în cadrul campaniilor de informare și sensibilizare, asigurarea intereselor Inspectoratului în instanța de judecată).

Considerăm că, majorarea salariilor va asigura echitatea salarială pentru posturi similare și va asigura un nivel de salarizare corespunzător responsabilităților atribuite, precum și va acorda garanții materiale suplimentare, care vor încuraja angajații Inspectoratului să desfășoare o activitate imparțială și în strictă conformitate cu prevederile în vigoare.

Mai mult, propunerea privind majorarea salarizării va avea un impact pozitiv asupra diminuării elementelor de corupție și influențe necorespunzătoare în rândurile funcționarilor Inspectoratului, luând în considerare responsabilitățile și riscurile de integritate ce rezultă din specificul activității, în special ce ține de supravegherea pieței și efectuarea controlului de stat conform domeniilor de competență, precum și interacțiunea directă a funcționarilor instituției cu agenții economici în instanțele de judecată.

Din considerentele enunțate, este stringent necesară identificarea posibilității majorării salariilor funcționarilor Inspectoratului, astfel, aducem la cunoștință, conform Legii nr.270/2018, salariul este compus din:

- Partea fixă (salariul de bază și sporul lunar pentru gradul de calificare)
- Partea variabilă (spor pentru performanță și sporuri cu caracter specific).

În contextul celor enunțate, Inspectoratul propune majorarea valorii de referință, de la 1900 la 2500, costul majorării fiind în jur de 3 573 665,0 lei suplimentar la mijloacele financiare calculate pentru un efectiv de 63 angajați cu valoarea de referință actuală – 1900.

În contextul celor expuse supra, comunicăm faptul că, în cazul neasigurării măsurilor în acest sens se înregistrează riscul funcționalității Inspectoratului la capacități minime, care ar putea conduce la diminuarea nivelului de protecție a consumatorilor (controalele de stat și reprezentarea

intereselor Inspectoratului în instanțele de judecată) și de supraveghere a pieței în domeniile atribuite prin lege.

2. La **Anexa nr.3 Bugetele autorităților finanțate de la bugetul de stat**

Secțiunea **3.1 Cheltuieli**

Compartimentul **Ministerul Afacerilor Interne**, poziția **Cheltuieli și active nefinanciare, total** și pozițiile de la **Grupa 03 Ordine și securitate publică** se vor expune în redacție nouă:

Denumirea	Cod	Suma, mii lei
Ministerul Afacerilor Interne	0205	
Cheltuieli și active nefinanciare, total	2+3	4504995,7
<i>Ordine publică și securitate națională</i>	03	
Cheltuieli și active nefinanciare, total		3840160,1
<i>Politici și management în domeniul afacerilor interne</i>	3501	46047,5
<i>Ordine și siguranță publică</i>	3502	1924679,5
<i>Migrație și azil</i>	3503	58615,2
<i>Trupe de carabinieri</i>	3504	258191,3
<i>Servicii de suport în domeniul afacerilor interne</i>	3505	220805,7
<i>Managementul frontierei</i>	3506	755996,6
<i>Cercetări științifice aplicate în domeniul afacerilor interne</i>	3507	3273,3
<i>Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor</i>	3702	572551,0

În tabelul **3.2 Resurse**

Compartimentul Ministerul Afacerilor Interne se va expune în redacție nouă:

Denumirea	Cod	Total	inclusiv:		
			resurse generale	venituri colectate	resurse ale proiectelor finanțate din surse externe
Ministerul Afacerilor Interne	0205	4504995,7	4255712,0	105465,5	143818,2
din care transferuri primite între instituții în cadrul bugetului de stat		222,4			222,4

La Anexa nr.4 **Cheltuielile bugetului de stat conform clasificăției funcționale**

Compartimentul **Ordine publică și securitate națională** se va expune în redacție nouă:

Denumirea	Cod	Suma, mii lei
Ordine publică și securitate națională	03	6762432,2
Afaceri interne	031	3832037,4
Servicii de protecție civilă și situații excepționale	032	572551,0
Justiție	033	1303468,6
Sistemul penitenciar	034	809610,6
Cercetări științifice aplicate în domeniul ordinii publice și securității naționale	035	4883,0
Alte servicii în domeniul ordinii publice și securității naționale neatribuite la alte grupe	036	239881,6

Argumentare:

Prin prezentul amendament se propune majorarea alocațiilor la Grupa principală 03 **Ordine publică și securitate națională** pentru Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu **20000,0 mii lei**, strict necesare pentru asigurarea cu combustibil, achitarea serviciilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, revizia tehnică, taxa pentru folosirea drumului pentru mijloacele de transport din cadrul Inspectoratului.

Regimul juridic al stării de urgență instituit pe teritoriul Republicii Moldova, impune autorităților publice obligația de realizare a unor sarcini suplimentare celor de bază stabilite de actele normative.

La momentul actual Inspectoratul General al Poliției se confruntă cu insuficiența stringentă de alocații pentru asigurarea unităților de transport cu cantitatea necesară de combustibil, până la finele anului curent.

Pe parcursul anului 2023, parcul auto al Inspectoratului General al Poliției a fost suplinit cu 116 mijloace de transport din donații și proiecte de asistență externă. Mai mult ca atât, în perioada imediat următoare (luna noiembrie – decembrie 2023), Inspectoratul General al Poliției urmează să recepționeze aproximativ 75 unități de transport cu titlu de donații în baza proiectelor de asistență externă la care a aplicat Poliția.

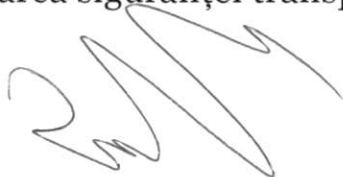
Problema asigurării cu combustibil devine tot mai stringentă, dat fiind faptul că, instituțiile din domeniul afacerilor interne vor fi implicate direct în asigurarea condițiilor pentru buna desfășurare a alegerilor locale din 5 noiembrie 2023. De către Comisia Electorală Centrală au fost stabilite responsabilități suplimentare Ministerului Afacerilor Interne, privind

acordarea de asistență organelor electorale în vederea escortării buletinelor de vot împreună cu alte documente electorale către inspectoratele teritoriale de poliție, documentarea și examinarea cazurilor privind plasarea publicității politice, a afișajului electoral în locurile neautorizate, documentarea cazurilor de corupere și transportare organizată a alegătorilor către secțiile de votare și informarea organelor electorale despre aceste cazuri, etc.

În aceste circumstanțe, asigurarea Inspectoratului General al Poliției cu cantitatea necesară de combustibil este iminentă. Având în calcul perioada care urmează a fi acoperită până la finele anului, dinamica prețurilor pe piața petrolieră, care este în creștere (de exemplu: 4 ianuarie – 23,32 lei benzina, 23,60 lei motorina, 5 iunie – 23,57 lei benzina, 19,13 lei motorina, 09 octombrie – 24,89 benzina, 24,26 lei motorina), precum și numărul în creștere a unităților de transport conform argumentelor menționate supra, dar și creșterea consumului de combustibil pe perioada rece a anului, se intervine cu solicitarea de a fi identificate posibilități de alocare din bugetul se stat a mijloacelor financiare în sumă de 17000,0 mii lei, strict necesare pentru asigurarea cu combustibil a mijloacelor de transport din cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Totodată, odată cu recepționarea a 75 unități de transport cu titlu de donații, va fi necesar de achitat plățile pentru înmatricularea acestora, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA), revizia tehnică, taxa pentru folosirea drumului. Aceste cheltuieli au fost estimate la circa 3000,0 mii lei.

Astfel, modificările respective sunt necesare Inspectoratului pentru asigurarea cu mijloace suficiente, în vederea exercitării atribuțiilor funcționale și asigurarea siguranței transportului rutier.

Deputat în Parlament
Radu MARIAN